

ning, der ikke fandt Sted, og dels lode vi staa en Underbalance paa Finantsloven af omtrent 1 Million Rigsdaler. Naar vi altsaa stiftede denne svævende Gjæld, saa er den rette Forklaringsmaade deraf denne, at da det viste sig at være økonomisk urigtigt at følge den Anvisning, som Finantsloven gav til at tilveiebringe Balance mellem Indtægter og Udgifter, nemlig ved at angribe Reservecapitalen, saa opsatte vi dette, idet vi skabte os et midlertidigt Hjælpemiddel igjennem Kreditbeviser, for derved at undgaa at sælge af Reservecapitalens Beholdninger, og nu er det, at det forestaar, at vi maa ty til det Middel, som ifjor slog os feil. Det har vist sig, at dersom de finantsielle Forhold paa vort Penge-marked vedblive til næste Aar at staa, som de nu staa, da har denne Tanke været fuldkommen rigtig og tidsvarende, thi vi vilde allerede nu, hvis der forelaa den fornødne Bemyndigelse til at indfri Kreditbeviserne, kunne med langt mindre Tab og paa en langt mere fordelagtig Maade udføre denne Operation, end vi kunde ifjor, thi vi vilde paa disse Papiere nu kunne vinde 5 à 10 pCt. mere, end Tilfældet vilde have været ifjor, og altsaa ville de Herrer se, hvilken Fordel det har været for vore Finanter, at vi netop gjorde den Operation, vi gjorde, og at det derhos er Noget, der ikke berøede paa Krigsberedskab, da Udgifterne dertil kun udgjøre en mindre betydelig Del af Udgifterne, men derimod paa en Finantsoperation, som stod i Forbindelse med Salg af Reservecapitalens Aktiver for at tilveiebringe Balance paa Finantsloven mellem Indtægt og Udgift. Derfor tror jeg, at den Tanke i Finantslovsforslaget at afgjøre Gjælden paa den foreslaaede Maade er netop den rigtige og er en til de forhaandenværende finantsielle Forhold fuldkommen svarende Forholdsregel. Det ærede Medlem kom ved samme Leilighed til at berøre et andet Punkt, nemlig med Hensyn til Erhvervelsen af Aktiver, særligt Jernbaneaktiver, og det blev berørt saavel af ham som af en anden æret Taler, at denne Erhvervelse af Jernbaner ikke maatte ligefrem stilles sammen med en anden kulant Udgift, men maatte betragtes som en Maade at placere sine Penge paa, og

en Maade, der, som vi nu saae ved de jydsk-syenske Baner, havde en vis Pengeværdi. Jeg kan paa ingen Maade være af den Anskuelse, at Udgifterne til Jernbaner altid maa gaa af de løbende Indtægter, men man maa dog paa den anden Side gjøre nogen Forskjel i saa Henseende. Som det ærede Thing bekendt, har jeg været En af dem, som have understøttet Planen om Størstedelen af den Del af de jydsk-syenske Jernbaner, som nu ere under Arbejde, fordi jeg ansaa det for at være et Aktiv, der vel paa ingen Maade kunde give os den samme Rente, som vi ellers kunde have af tilsvarende Aktiver, men dog kunde give en nogenlunde ordentlig Rente fra Begyndelsen og da senere i Tidens Løb gjennem de mange Fordele, som det skaffede vedkommende Del af Landet og Landet i det Hele, kunde komme til at vise sig at være et godt Foretagende, ogsaa i finantsiel Henseende; men jeg tror dog at burde gjøre de Herrer opmærksom paa, at vi for det Første have anslaaet Jernbanerne som Aktiv noget højere, end de have vist sig at være. Vi ere dog i Reglen gaaede ud fra et Haab om en Forudsætning om, at de nogenlunde fra Begyndelsen af skulde kunne give os omtrent 2 pCt., men De ville jo vide, at dette ikke er lykkedes endnu, og efter det sidst afsluttede Regnskab ere vi endog kun naaede til lidt over 1 pCt. Jeg erkjender alligevel, at disse Jernbaner maa betragtes som et Aktiv, men hvad vi dog tillige maa være opmærksomme paa, er, at det ikke er alle Dele af det Jernbanenet, som er anlagt, der kan betragtes paa samme Maade. Der er visse ikke ubetydelige Strækninger af den syenssk-jydsk Jernbane, som staa meget under de øvrige. Dersom de Herrer nærmere vilde undersøge Forholdet — og jeg tror, at det vilde være nyttigt for deres Betragtning og Opfattelse af disse Sager — ville De finde, at den Strækning af Jernbanerne, der ligger Vest for Viborg, endnu paa ingen Maade kan, naar man blot ser hen til det økonomiske Resultat, betragtes som et Aktiv, og paa samme Maade vil det vistnok erkjendes, at det vil gaa med de Jernbaner, som vi nu ere ifærd med at ville bygge. Det hele Spørgsmaal om deres Tilraadelighed og de Fordele, som